

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
metaalrecyclinginstallatie van Kemwater
te Rotterdam-Europoort

18 september 1995

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport metaalrecyclinginstallatie
van Kemwater te Rotterdam-Europoort /
[Commissie voor de milieu-effectrapportage].

- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-914-9

Trefw.: milieu-effectrapportage; Europoort (Rotterdam) / recycling ;
metalen ; Europoort (Rotterdam).

commissie voor de milieu-effectrapportage

Provincie Zuid-Holland
d.t.v. afdeling Algemeen Beleid en Coördinatie
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

uw kenmerk
84288

uw brief
d.d. 18 juli

ons kenmerk
U614-95/Od/bh/eb/643-43

onderwerp
Toetsingsadvies over MER Kemwater

doorkiesnr.
030 - 347 622

Utrecht,
18 september 1995

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de oprichting door Kemwater van een metaalrecyclinginstallatie voor beitszuren.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

ir. K.H. Veldhuis
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
metaalrecyclinginstallatie Kemwater

In afschrift aan: Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
metaalrecyclinginstallatie van Kemwater te Rotterdam-Europoort

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over de oprichting van een metaalrecyclinginstallatie bij Kemwater te Rotterdam-Europoort,

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland (coördinerend) en aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. metaalrecyclinginstallatie Kemwater

de secretaris

drs. M. Odijk

de voorzitter

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 18 september 1995

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Algemeen oordeel over het MER	2
3. Opmerkingen in verband met verdere besluitvorming	2

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 juli 1995 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 138 d.d. 20 juli 1995
3. Projectgegevens

I. INLEIDING

Kemwater B.V., een onderdeel van het Kemira-concern, heeft het voornemen om een metaalrecyclinginstallatie voor het bewerken van afvalbeitszuur uit verzinkerijen op te richten op het gedeelte van het industrieterrein in het Euro-poortgebied, waar ook de kunstmestfabriek van Kemira is gevestigd en waar Kemwater een ferrichloridefabriek in bedrijf heeft. De geplande installatie zal met de bestaande ferrichloridefabriek worden geïntegreerd. De dimensionering is van dien aard, dat alle in Nederland vrijkomende ijzerzuurstromen, zijnde 9000 ton/jaar, kunnen worden behandeld.

Aangezien bij de verwerking van afvalbeitszuur sprake is van de verwerking van gevaarlijk afval, is een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer vereist. Ten behoeve van de vergunningverlening is tevens een milieu-effectrapport (MER) noodzakelijk. In deze procedure is het provinciaal bestuur van Zuid-Holland bevoegd gezag; in een later stadium zal de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer een 'verklaring van geen bedenkingen' dienen af te geven.

Op 18 juli werd de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om een toetsingsadvies uit te brengen over het MER¹. Op 20 juli bevatte de Staatscourant een kennisgeving van de terinzagelegging van het MER en de vergunningaanvraag².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage³. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft beoordeeld of het MER voldoende informatie biedt om bij de besluitvorming over de vergunningaanvragen met milieubelang een volwaardige plaats te geven, en daarbij op grond van artikel 7.26, lid van de Wm getoetst:

- aan de richtlijnen voor het MER⁴, zoals vastgesteld in januari 1995;
- op eventuele onjuistheden⁵;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁶.

Via het bevoegd gezag ontving de Commissie een afschrift van de reactie van de directie Zuid-West van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij; hierin werd gesteld dat er geen aanleiding voor nadere opmerkingen of advisering was.

---

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

3 De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3. Die bevat ook de belangrijkste projectgegevens.

4 Wm, artikel 7.23, lid 2.

5 Wm, artikel 7.23, lid 2.

6 Wm, artikel 7.10

2. ALGEMEEN OORDEEL OVER HET MER

Het MER bevat voldoende adequate informatie om besluiten over de vergunningaanvraag op te baseren. Enkele opmerkingen waarmee rekening gehouden kan worden bij de vervolgbesluiten, zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

3. OPMERKINGEN IN VERBAND MET VERDERE BESLUITVORMING

Op grond van het MER was het in eerste instantie voor de Commissie niet duidelijk, in hoeverre de risico's van waterstofsulfide-emissies zijn onderschat. Van de initiatiefnemer heeft zij echter inmiddels begrepen, dat

- in de 'voorgenomen activiteit⁷⁾' de kansen op ontwijken van H₂S uit het precipitatievat klein worden geacht, omdat uit proeven is gebleken dat pas bij een pH < 0,8 H₂S-ontwijking optreedt⁸⁾ in een gesloten vat;
- in het meest milieuvriendelijkste alternatief, hoewel de acceptatienormen voor afvalbeitszuren een maximale zinkconcentratie van 20 g/l behelzen, uitgegaan wordt van een menging van hoog- en laagzinkige afvalbeitszuren, waardoor een mengsel van gemiddeld 7 g Zn per liter wordt bereikt en waardoor dan voor de zinkterugwinning veel minder dan 50 ton vast natriumsulfide nodig is⁹⁾;
- bij optreden van het MCA¹⁰⁾ een H₂S-stank waarneembaar zou kunnen zijn binnen een straal van maximaal 2,3 km rond de plant¹¹⁾¹²⁾.

De Commissie adviseert in het evaluatieprogramma aandacht te besteden aan de zinkconcentraties van de geleverde beitszuren, de pH-monitoring in de verschillende processtappen, en het eventuele optreden van H₂- en H₂S-emissies.

Het MER beschrijft het solventextractieproces als niet nader te beschouwen procesalternatief. Als argumenten om dit proces niet als serieus alternatief te beschouwen worden aangegeven:

- ① het vrijkomen van grote hoeveelheden afvalwater;
- ② de samenstelling van dit afvalwater (veel zouten en oplosmiddelen).

Hierbij verwijst het MER naar de ervaringen in de bestaande installaties van Akzo Nobel¹³⁾.

De Commissie heeft echter de indruk dat bij toepassing van de nieuwste techniek de milieubezwaren van het solventextractieproces aanzienlijk minder groot zijn dan het MER aangeeft. Zij zag in dit proces perspectieven voor beperking van de slibafvoer naar de C2-deponie.

7 Inmiddels is dit niet meer het voorkeursalternatief.

8 Vergelijk MER, blz. 21.

9 Vergelijk MER, blz. 26.

10 Maximum credible accident.

11 Vergelijk MER, blz. 27.

12 Weertype D1,5: 4,9 km.

13 MER, blz. 8.

De initiatiefnemer heeft duidelijk gemaakt, dat de belangrijkste argumenten om het solventextractieproces niet nader als procesalternatief te beschouwen zijn gelegen in de slechte aansluitmogelijkheden bij de bestaande processen binnen de Kemwaterfabriek en de onbekendheid met/onzekerheid over de economische en technische haalbaarheid. Overigens is opgemerkt dat er een haalbaarheidsstudie loopt naar verwijdering van zware metalen met een emulsiepertractieproces.

Op grond van deze argumenten ziet de Commissie geen bezwaren meer tegen het verder buiten beschouwing laten van het solventextractieproces.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over het milieu-effectrapport
metaalrecyclinginstallatie van Kemwater
te Rotterdam-Europoort

(bijlagen 1 t/m 3)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 juli 1995 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Koningskade 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
Telefoon 070 441 66 1

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	19 JULI 1995
nummer :	1027-95
dossier :	643-25(5X) / m30
kopie naar :	Sh / St / pra / b / b

Provincie Zuid-Holland
Dienst Water en Milieu

Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Dienst : Dienst Water en Milieu Ons kenmerk:84288
Afdeling : Algemeen Beleid en
Coördinatie
Contactpersoon: J. J. Meijer
Doorkiesnr. : 070 - 4417264
Onderwerp : Milieu-effectrapport/vergunningaanvraag Wm,
ten behoeve van de oprichting v.e. metaal-
recyclinginstallatie te Rozenburg (Europoort)
voor KEMIRA B.V. (Kemwater)

's-Gravenhage, 18 juli 1995

Ter voldoening aan de desbetreffende bepalingen van de Wet milieubeheer (Wm) doen wij u hierbij toekomen een exemplaar van de door Kemira B.V. (Kemwater) ingediende vergunningaanvraag Wet Milieubeheer (Wm) alsmede het t.b.v. de vergunningverlening opgestelde Milieu-effectrapport (MER). De vergunningaanvraag heeft betrekking op het uitbreiden van de inrichting van Kemira aan de Moezelweg 151 Europoort Rotterdam, met een metaal-recycling installatie (MR) voor het bewerken van beitszuur.

Het MER en de vergunningaanvraag zijn bij ons op 12 mei 1995 ingediend.

Gelet op artikel 7.18 en 7.28 van de Wm en 4.5 van de Awb delen wij u mee dat het MER aanvaardbaar is en de vergunningaanvraag ontvankelijk is bevonden door de bevoegde instanties.

Tevens hebben wij het MER en de vergunningaanvraag bekend gemaakt.

Het MER en de vergunningaanvraag alsmede de overige van belangzijnde stukken zullen van 24 juli 1995 tot en met 21 augustus 1995 ter inzage worden gelegd. Het toetsingsadvies van uw commissie zien wij uiterlijk tegemoet voor 18 september 1995. Voor overige gegevens dienaangaande verwijzen wij u naar bijgevoegde bekendmaking die in de Nederlandsche Staatscourant en huis aan huisbladen is verschenen.

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,
Voor dezen:

H. H. J. M. Goumans

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 138
d.d. 20 juli 1995

Provincie Zuid-Holland

INSPRAAK MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE/ VERGUNNINGVERLENING

Onderwerp.

Kemwater B.V. is voornemens om op een deel van de inrichting van Kemira B.V., gevestigd aan de Moezelweg 151, Europoort Rotterdam, een metaalrecyclingsinstallatie voor het bewerken van beitszuur op te richten. De op te richten installatie zal een capaciteit hebben van 9.000 ton/jaar.

Procedure.

Voor deze activiteit is een vergunningaanvraag ingediend op grond van de Wet milieubeheer (Wm). Voor de besluitvorming over deze vergunningaanvraag is een Milieu-effectrapport (MER) opgesteld, waarvoor in januari 1995 door de bevoegde instanties de richtlijnen zijn vastgesteld. Het MER en de vergunningaanvraag zijn door de initiatiefnemer, Kemwater B.V., op 12 mei 1995 ingediend bij de Provincie Zuid-Holland. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland coördineren de voorbereiding en behandeling van het MER en de vergunningaanvraag. Het MER en de vergunningaanvraag zijn door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland aanvaardbaar respectievelijk ontvankelijk verklaard.

Inzage.

Het MER en de vergunningaanvraag liggen van 24 juli 1995 tot en met 21 augustus 1995 ter inzage op de volgende plaatsen:

- in het voormalige provinciehuis (dependance), kamer D 432, Koningskade 1 te 's-Gravenhage, tel.nr.: (070) 4416697;
- Gemeentewerken Rotterdam, Europoint/Toren 3, afdeling Milieubeleid, kamer 0154, Galvanistraat 15 te Rotterdam, tel.nr.: (010) 4896922.

Buiten kantooruren is inzage van de stukken mogelijk na telefonische afspraak.

Inspraak.

Schriftelijke opmerkingen over het MER kunt u van 24 juli 1995 tot en met 21 augustus 1995 indienen bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP 's-Gravenhage.

Uw persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als u daar in een aparte brief bij de opmerkingen om vraagt.

Mondelinge opmerkingen ten aanzien van het MER kunt u naar voren brengen tijdens een openbare zitting die plaatsvindt op woensdag 9 augustus 1995 om 15.00 uur in het voormalige provinciehuis (dependance) aan de Koningskade 1 te 's-Gravenhage, kamer D 529.

Wij wijzen erop dat in de hierboven genoemde inspraaktermijn alleen opmerkingen over het MER aan de orde zijn. De opmerkingen kunnen slechts betrekking hebben op het niet voldoen van het MER aan de wettelijke regels, mede gelet op de eerder gegeven richtlijnen, dan wel op onjuistheden die het rapport bevat. Bedenkingen ten aanzien van de aangevraagde vergunning kunnen worden gemaakt vanaf het moment dat de ontwerp-beschikking ter inzage ligt.

Na genoemde termijn liggen het MER en de vergunningaanvraag en de overige stukken ter inzage op de hierboven genoemde plaatsen van terinzagelegging tot aan het einde van de termijn waarbinnen beroep tegen de beschikking kan worden ingesteld.

Inlichtingen.

Voor nadere inlichtingen en kopieën van de ter inzage gelegde stukken kunt u zich wenden tot de heer J.J. Meijer, tel.nr.: (070) 4417264 of mevrouw S. Veraar, tel.nr.: (070) 4416697.

DWM/467

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Kemwater B.V.

Adviseur van de initiatiefnemer: Tebodin B.V.

Bevoegd gezag: College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland (coördinerend) en de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) door tussenkomst van directie Afvalstoffen

Besluit: vergunning ingevolge de Wet Milieubeheer (Wm)

Categorie Besluit m.e.r.: 18.4

Activiteit: Thermische verzinkerijen gebruiken beitsbaden op basis van zoutzuur, waarin tijdens het verzinkingsproces ijzer, zink, en andere metalen oplossen. Traditioneel kwam hierbij als afvalprodukt een mengzuur (met zowel ijzer als zink) vrij. Tegenwoordig zijn de meeste verzinkerijen overgegaan op gescheiden beitswerk, waardoor twee typen afvalbeitszuren ontstaan: ijzerzuur (rijk aan ijzer, arm aan zink; 80% van de stroom) en zinkzuur (met een massaverhouding zink: ijzer 8:1, 20% van de stroom afvalbeitszuren). Het zinkzuur wordt geëxporteerd en verwerkt, zodat zink wordt teruggewonnen. Deze exportmogelijkheid blijft bestaan. Voor mengzuur geldt sedert 1 juli 1994 een exportverbod; verwerking vindt plaats in ONO-installaties. Kemwater B.V., een onderdeel van het Kemira-concern, heeft op het industrieterrein in het Europoort-gebied, waar ook de Kemira kunstmestfabriek is gevestigd, een ferrichloridefabriek. Uit dit ferrichloride worden flocculatiemiddelen bereid die o.a. bij drinkwaterbereiding worden gebruikt.

Kemwater heeft nu het voornemen om daarnaast een metaalrecyclinginstallatie op te richten voor het bewerken van afvalbeitszuur. Hierin zouden ijzerzuur en mengzuur met een laag zinkgehalte kunnen worden verwerkt. De geplande installatie zal met de bestaande ferrichloridefabriek worden geïntegreerd. De capaciteit is gericht op het behandelen van alle in Nederland vrijkomende stromen ijzerzuur.

Het Kemwater-proces is gebaseerd op de scheiding tussen ijzer en zink in een waterig milieu dankzij de verschillen in oplosbaarheid van ijzer(II)- en zinksulfide. In een precipitatievat moet uit een suspensie zinksulfide neerslaan.

Procedurele gegevens:

brief bevoegd gezag met verzoek om advisering richtlijnen: 12 oktober 1994 (kenmerk: 84288)

kennisgeving startnotitie: 13 oktober 1994

inspraaktermijn richtlijnen: 17 oktober tot en met 14 november 1994

informatiebijeenkomst belegd: nee

einde wettelijke adviestermijn: 15 december 1994

bevoegd gezag vraagt (uiteindelijk) advies voor: 15 december 1994

richtlijnenadvies uitgebracht op: 15 december 1994

richtlijnen vastgesteld: januari 1995

brief bevoegd gezag met verzoek om advisering: 18 juli 1995 (kenmerk: 84288)

kennisgeving MER: 20 juli 1995

inspraaktermijn: 24 juli tot en met 21 augustus 1995

hoorzitting belegd: 9 augustus 1995

einde wettelijke adviestermijn: 18 september 1995

bevoegd gezag vraagt (uiteindelijk) advies voor: 18 september 1995

toetsingsadvies uitgebracht: 18 september 1995

Bijzonderheden: Tijdens de opstelling van het MER is de voorkeur van Kemwater verschoven; bij de tervisielegging was duidelijk, dat het (nieuwe) voorkeursalternatief bestond uit wat in het MER als (onderdelen van het) meest milieuvriendelijke alternatief was aangeduid: koppeling aan zinkterugwinning, en beperking van transportbewegingen met circa 10%. Kemwater verwacht het $ZnCO_3$ -slib uit de zinkterugwinning te kunnen afzetten aan de zinkverwerkende industrie.

In het toetsingsadvies geeft de Commissie aan, dat het MER voldoende is voor de besluitvorming. Wel plaatst zij kanttekeningen bij het MER. De berekeningen van het risico van ontwijken van waterstofsulfide waren onduidelijk; uit toelichting van de initiatiefnemer heeft de Commissie begrepen dat dit risico veel kleiner zal zijn dan zij in eerste instantie had kunnen afleiden uit het MER. Wel adviseert zij om bij de evaluatie voldoende voorschriften op te nemen voor monitoring van (preventie van) (H_2 - en) H_2S -emissies.

Na toelichting door de initiatiefnemer zag de Commissie ook geen bezwaren meer tegen het buiten nadere beschouwing laten van een mogelijk procesalternatief, het solventextractieproces.

Samenstelling van de werkgroep:

ing. J. van Erkel

ir. W.J. Vervetjes

ir. K.H. Veldhuis (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: mw. ir. I.A. Steinhauer (richtlijnenfase) en drs. M. Odijk (toetsingsfase)